

SALVATORE

zpravodaj pražské akademické farnosti

196/březen

A.D. 2025

Vážení a milí,

vstupujeme do postní doby, která je v našem kostele již po léta spojená s intervencemi do liturgického prostoru. Citlivě se zde pracuje se současnou vizualitou, která nepřebíjí, ale vždy doplňuje tu starší a vede s ní tvořivý dialog. Klíčová je přitom i dočasnost instalací. Není nutno aspirovat na nové kánony a ikonografii, takže jim nehrozí ani zaprášení, ani postupná expirace. Jen tak může dialog osvěžovat a dávat prostor i dále.

Křesťanství v Evropě v posledních dvou staletích stále více ustupuje z role eticko-kulturně-náboženského tmelu společnosti, a to ještě rychleji, než stačilo etablovat nějakou novou vizualitu. A tak mají naši současníci představu o obsazích křesťanské víry formovanou onou petrifikovanou minulostí. Vousatý Bůh na oblaku, okřídlená mimina... „Kdo by proboha tomuhle věřil, pane!“ Do kostelů, projektovaných v baroku do posledního detailu, se nic nového takzvaně nevejde, kostely vizuálně reinterpretované různými neostyly doplnily další nánosy. Až bizarně na mě tvrstvení kdysi zapůsobilo v jednom italském kostele, kde před skvělým obrazem snad od Caravaggiava žáka, zasazeným v barokním oltáři, stojí obarvená sádrová socha Panny Marie z 19. století, před ní z plochy trčí busta Jana Pavla II. a vše překrývá současná papundeklová nástěnka jakéhosi „spolča“ s jásavými plakátky a zapíchanými špendlíky.

Pobyt v takových kostelích a palácích svádí i k tomu reagovat na současná témata ve společnosti s pocitem trvajících kulturní a etické převahy. Případně s misijním nadšením a razancí přinášet odpovědi na otázky, které si společnost neklade vůbec. A tak se hloubí příkopy nedorozumění, tvoří se fiktivní nesmiřitelné tábory, „svět nám prostě už nerozumí, a vůbec, jeho škoda“.

Před lety jsem si však při studiu různých liturgických předpisů uvědomil, že ten svět v mnohém disciplinárně svázané církve zase tak nepropustný není a má vlastně různé pojistky proti zkonstatnění a ztrátě smyslu. A že i toto je jedním z vodítek k mezináboženskému dialogu a k dialogu se společností. Že jsme při pohledu na individuální parametry lidského života schopni se občas poctivě ptát po hranicích církve a jak to asi má Bůh s nepokřtěnými, hinduisty a podobně. Koneckonců to zná každý náboženský systém, který počítá s rozmanitostí a nepředvídatelností, takže se zjednodušují podmínky rituální nebo i etické povahy při objektivní nemožnosti je splnit. To se týká třeba lidí na cestách, nemocných a v nebezpečí smrti, ale přiznejme si, že nemocná je církev i společnost v podstatě neustále. Takže ano, za určitých podmínek smí křtít i nepokřtěný, liturgie má své zjednodušené formy, v postní praxi se nahrazuje odříkání něčím jiným, z ponoření při křtu se časem stalo polití, přijímá se převážně podjednou způsobou..., a přesto v tom všem konání ten smysl vidět je. Pastorační dospělých, kteří přicházejí z „odkouzleného“ světa a překračují ten pomyslný práh církve, přináší nepřeborné množství dalších takových otázek.

Pregnantně nám to ukázala doba pandemie, kdy se muselo opravdu improvizovat a vlastně to bylo v jistém smyslu blahodárné. Schopnost tvořivě promýšlet a aplikovat v nových podmínkách je totiž známkou životnosti každé víry.

Salus animarum suprema lex – spása duší je nejvyšším zákonem – tak zní ta nejsilnější pojistka, která by snad měla zabraňovat oprašování sádrového náboženství a tendencím k zákonictví. Jak nedávno poznamenal Marek Vácha: „Milujte Boha a bližní jako sebe. Ostatní je folklor.“ Tak kéž bude letošní doba postní dobrou příležitostí se v církvi i v osobním životě prokousat sádrami a papundekly až k tomu pomyslnému Caravaggiovi.

Martin Staněk

ODVOLÁNÍ P. MARKA ORKO VÁCHY

Arcibiskup Jan Graubner odvolal s účinností od 15. 2. 2025 P. Marka Orko Váchu z pozice farního vikáře naší farnosti. Toto odvolání i přes vzájemnou omluvu stále platí. P. Marek nyní již nemá bohužel k naší farnosti služební poměr, ale zůstává nadále farářem v Lechovicích u Znojma v Brněnské diecézi. Veškerý plánovaný pastorační i přednáškový program s P. Markem vázaný přímo na farnost se tedy ruší. Týká se to především hojně využívané zpovědní služby, konzultací snoubenců a párů, ale též přednášek pro Kurz základů víry a pro Cyklus o manželství. Vyjádření Mons. Tomáše Halíka můžete nalézt např. v pořadu K jádru věci na TV Noe z pátku 21. 2. 2025. Děkujeme všem, kdo nám vyjádřili svoji solidaritu.

ROZLOUČENÍ MARKA VÁCHY S FARNOSTÍ

Milé kolegyně, milí kolegové z Akademické farnosti Nejsvětějšího Salvátora, chci vás všechny informovat o tom, že ve čtvrtek 13. února mi Martin Staněk poslal sken dopisu z arcibiskupství „Uvolnění z funkce“ s platností od 15. února 2025. V sobotu jsem ještě celý den měl duchovní obnovu v Kostelním Vydří a v neděli jsem byl ve své farnosti v Lechovicích, nezlobte se tedy prosím, že píši až nyní.

Odházím po osmnácti letech, jako nejdéle sloužící farní vikář v dějinách Akademické farnosti, a chci vám všem velmi poděkovat za vše, co děláte pro farnost a za vše, co jste během těch let udělali pro mě, jmenovitě chci poděkovat každému z vás. Budu vzpomínat s velikou vděčností a bylo to důležitých osmnáct let mého života. Setkávání s vámi bylo pro mě vždy velmi obohacující a jsem za ně velmi vděčen.

Od neděle 16. února 2025 jsem tedy vyvázán z práce pro pražskou arcidiecézi a farnost Nejsvětějšího Salvátora.

Nebudu tedy zpovídat, sloužit mše svaté, mít přednášky pro KZV ani pro snoubence.

S mnoha pozdravy vám všem, s vděčností za všechny ty roky, a snad to ode mě není příliš patetické – zůstáváte v mých modlitbách.

Marek Vácha
17. 2. 2025

POPELEC UMĚLCŮ 5. 3. 2025

Popelec umělců – setkání, které se poprvé uskutečnilo v roce 1996 ve studentském kostele Nejsvětějšího Salvátora a v divadle Na zábradlí, navazuje na západoevropskou tradici vzniklou před sto lety v Paříži při bohoslužbách za umělce padlé během první světové války. Také u nás je Popelec umělců příležitostí k setkání umělců různých oborů, směrů a generací, k meditativnímu zastavení a k dialogu mezi světem umění a světem víry. Setkání se koná na Popeleční středu, kterou začíná postní doba.

19.00 Mše sv. s udílením popelce. Celebrique Mons. Tomáš Halík. Koncept hudebního doprovodu: Michal Rataj

Hudební koncept popeleční mše sv.

Liturgický hudební doprovod Popelce umělců v letošním roce připravil skladatel Michal Rataj. Širšímu publiku je známý jako autor filmové hudby a rozhlasových hudebních pořadů, jako skladatel se však dlouhodobě věnuje „hledání nestabilních zvukových situací“, hudbě rezonující mimo zaběhnuté kategorie žánrů, hudbě komunikující napříč hranicemi dobře známých teritorií. V salvátorské farnosti uvedl v roce 2013 (a pak opakovaně v dalších dvou letech) koncept Ars Acustica Palmarum, hudební doprovod liturgie Květné neděle, spojující dědictví gregoriánského chorálu a současné elektronické hudby. V podobném duchu se nesly Ratajovy hudební koncepty několika Nocí kostelů. Letošní Popelec umělců na tuto linii naváže v komorní sestavě zpěváků a instrumentalistů. Na gambu bude hrát Melusine de Pas, na housle Slavomír Hořínska a o živou elektroniku a hru na transformované bicí nástroje se postará Michal Rataj. Spolu se zpěváky Jiřím Hodinou a Anežkou Ratajovou rozehrají napětí mezi gregoriánským chorálem a fascinujícím žalmovým dědictvím na straně jedné a v současném hudebním myšlení zakotvenou zvukovou performance na straně druhé. Ordinarium Josefa Olejníka a varhanní improvizaci v závěru liturgie přednese Pavel Černý.

20.00 Uvedení postní intervence Ivana Pinkavy. V sakristii promluví Ivan Pinkava a kurátor intervence Norbert Schmidt.

POSTNÍ INTERVENCE: IVAN PINKAVA – NOČNÍ PRÁCE

Popeleční středa – Velikonoce 2025

V rámci letošní postní intervence pracuje fotograf Ivan Pinkava se dvěma ústředními místy jezuitské tradice našeho kostela. Místa, která jsme dosud při našich uměleckých průzkumech nikdy takto cíleně neakcentovali. Jde o kaple a jejich oltáře, které ukončují obě boční lodě chrámu Nejsv. Salvátora a jsou vyhrazené oběma hlavním barokním hrdinům raného Tovaryšstva – sv. Ignáci z Loyoly a sv. Františkovi Xaverskému.

Bezprostřední podněty letošní intervence jsou také dva. S Ivanem Pinkavou jsme chtěli spolupracovat už dlouho. Jeho fotografické obrazy se totiž nezřídka sytí až barokní protikladností plnosti a prázdnoty, světla a stínu, spirituality a lidské temnoty, života a smrti, melancholie... Na ne jeden fotografův snímek by se dalo vztáhnout to, co píše v jedné z nejslavnějších českých barokních básní

salvátorový jezuita Bedřich Bridel: „Co já? Co ty? Bože svatý? Já hřích, pych, lest, (...) hnis, vřed, puch: Tys čistý duch.“ Pinkavovy obrazy jako by zachycovaly ono zlověstné ticho, poté co už pominou dramatické události. Jako by mapovaly dobu po katastrofě. Snad by se také dalo konstatovat, že Pinkava zkoumá pomocí svých fotografií jako jakýsi experimentální archeolog sílu fragmentů, odkazů a parafráze výjevů z celých dějin evropské obraznosti. Během let si u toho vytvořil osobitý, ihned rozeznatelný, a přitom univerzální vizuální jazyk, díky kterému je jeho dílo známé v Evropě i za oceánem.

Naši prosbu, zda by své fotografie někdy konfrontoval i s naším klementinským chrámem, neodmítl. Až donedávna se ale neotevřely ony pomyslné příhodné dveře, kterými by mohl sobě vlastním způsobem vstoupit. Teprve loni na podzim, když jsme odvezli k důkladnému průzkumu raně barokní obraz *Vidění sv. Ignáce* z roku 1603, se s překvapivě samozřejmou lehkostí staré přání propojilo s aktuální příležitostí. Hned během našeho prvního setkání v kostele se také ukázalo, že do hry ještě vezmeme i neobsazený barokní štukový rám v Xaverově kapli na druhé straně chrámu.

Pro postní dobu, dobu zahalování obrazů a soch, dobu vizuální redukce, vybral Ivan Pinkava příhodně dvě nefigurální

Ivan Pinkava (*1961) studoval v letech 1977–1981 Střední průmyslovou školu grafickou v Praze a následně Uměleckou fotografii na FAMU. V roce 1989 spolu s dalšími fotografy spoluzaložil Pražský dům fotografie (PHP), v letech 2005–2007 působil jako vedoucí ateliéru Fotografie na pražské UMPRUM. Mimo české instituce je zastoupen ve sbírkách Bibliothèque nationale de France v Paříži, Gernsheim Collection v Texasu, Victoria and Albert Museum v Londýně, Kinsey Institute Art Collection v Bloomingtonu, The Dali Photo Museum v Číně, v Museum of Photographic Arts v San Diegu a v mnohých dalších.

fotografie. V historických rámech, v nichž se ukazovaly existenciální, zlomové, či dokonce finální výjevy ze života jezuitských hrdinů, se tedy nyní ocitly na první pohled podivné skrumáže věcí, sestavy odložených zapomenutých předmětů, pozůstatky někdejšího života. Leckterému kostelníkovi možná připomenou situace, jež zná z nepřístupných prostorů, které se často nacházejí za odvrácenou stranou starých oltářních architektur. Ty se totiž v mnoha chrámech proměnily v praktická skladiště nepotřebných svatých i nesvatých předmětů. Druhý pohled na Pinkavovy snímky však ukáže, že zvolené motivy kupodivu nepůsobí ani v umělecky prvotřídně pojednaném prostředí čelních stran salvátorských retáblů cizorodě. Dokonce v nich otevírají nové, přitom komplementární významové vrstvy.

Název intervence *Noční práce* odkazuje na prvním místě na skutečnost, že fotografické obrazy Ivana Pinkavy vznikají převážně v noci, při absolutním soustředění v ateliéru, kde se čas zastaví, kdy se vnější podněty zredukuje na minimum, aby se naopak mohla plně zacílit vnitřní pozornost. Noc jako privilegovaná doba introspekce, soustředěné práce, zahalení, redukce, klidného přemítání nad minulostí a jejími dochovanými fragmenty. A také období, ve kterém se nacházíme teď, vystoupení z koloběhu všedního dne, hledání nového začátku. To vše jsou další roviny, které nám Pinkavova salvátorská postní intervence letos nabízí.

Norbert Schmidt

DOPROVODNÉ AKCE:

Komentovaná prohlídka oltářů sv. Ignáce z Loyoly a sv. Františka Xaverského

s historiky umění Petrou Oulíkovou a Filipem Srovnalem
neděle 16. března 2025 od 21.00 hodin

Komentovaná prohlídka postní intervence s Ivanem Pinkavou

neděle 6. dubna od 21.00 hodin

FILM A SPIRITUALITA

***Opřavdová bolest* – středa 10. března v 19.00**

Velký sál Městské knihovny. Vstupné: 120 Kč.

(A Real Pain, USA – Polsko 2024, Jesse Eisenberg, české tit., 90 min., od 12 let)

Nesourodí bratrance, mírně neurotický Newyorčan David (Jesse Eisenberg) a upovídaný, živelný Benji (Kieran Culkin), se vydali na cestu do Polska, aby uctili svou milovanou babičku. Právě odtud jejich babička, přeživší holocaustu, před desítkami let odjela, aby za oceánem začala znovu. Dobrat se nových začátků je odhodlán i David, jehož pouto s Benjím už není tak pevné jako kdysi. Uvádí Lukáš Jirsa ve spolupráci s Akademickou farností Praha.

CYKLUS O MANŽELSTVÍ 2025

Aktuálně: kapacita sakristie je již téměř naplněna.

Srdečně zveme snoubenecké páry především z akademického prostředí k přednáškám Cyklu o manželství 2025, který je koncipován jako společná příprava snoubenců ke svatbě. Letos začínáme v pondělí 28. dubna a budeme se setkávat do 2. června vždy v pondělí mezi 18.00 a 19.30 v sakristii kostela Nejsvětějšího Salvátora.

Těšit se můžete na přednášky terapeuta Michala Petra, terapeutky Alice Derflové a teologa a doprovázejícího Martina Staňka. Původně plánovaná přednáška P. Marka Orko Váchy bude nahrazena. Témata se budou týkat partnerské komunikace, křesťanského pohledu na manželství, spirituality, bioetiky, na řadu přijde i manželský slib a svatební obřad. Na poslední přednášce lze získat potvrzení o absolutoriu. Přípravy se pokaždé účastní kolem čtyřiceti párů. Všechna témata berou ohled na skutečnost, že více než polovina posluchačů jsou nepraktikující nebo nepokřtění.

Součástí kurzu jsou i oblíbené „domácí úkoly“, tedy témata k prodiskutování soukromě v páru.

Jedná se pouze o doplněk přípravy s oddávajícím knězem. Všechny náležitosti svatby je potřeba domluvat s ním v dostatečném předstihu.

Online registrace je spuštěna na farním webu.

SBĚR VOSKU NA ZÁKOPOVÉ SVÍČKY

Po dohodě s ukrajinskými přáteli z vedlejšího kostela sv. Klimenta pokračujeme ve sběru vosku na zákopové svíčky pro ukrajinské vojáky. Pokud máte doma vyhořelé nebo nepotřebné svíčky, můžete nám je v úterý a v neděli přinést. Sběrnou krabicí najdete vedle válečného portrétu sv. Ignáce v severní lodi. Vosk pravidelně předáváme dobrovolníkům od sv. Klimenta. Budeme sbírat, dokud bude potřeba. Děkujeme.

OHLÉDNUTÍ

SEDEM ROKOV BEZ JÁNA A MARTINY

V pátek 21. února se v našem kostele konala pietní vzpomínka na zavražděného slovenského novináře Jána Kuciaka a jeho partnerku Martinu Kušnírovou. Akci inicioval sociolog Fedor Gál a organizoval ji slovenský krajanský spolek Pražská kaviareň. Vzpomínku duchovně vedli Mons. Tomáš Halík a Ondrej Kotsch, farář evangelického sboru augsburského vyznání v pražských Jirchářích. Po skončení obřadu se vydal svíčkový průvod na náměstí Jana Palacha, kde se konala druhá část programu.

MŠE ZA P. JOSEFA TOUFARA

Úterní mše svatá v 18 hodin byla 25. února obětována za kněze Josefa Toufara. Akci inicioval Klub angažovaných nestraníků (KAN), mši sloužil P. Petr Hruška SJ. „Toufarova smlouva s Bohem ve věci vnitřní svobody, základní pilíř křesťanské víry, byla natolik silná a neotřesitelná, že ji nevyměnil ani za svoji případnou možnost další pozemské existence. Proto v totalitách, tam, kde je vnitřně svobodný jedinec, tam je často přítomno brutální zlo, jehož vykonavatel nechápe, proč někdo odmítá svoji vnitřní svobodu za cokoli směnít,“ uvedl v pozvánce na mši František Laudát, místopředseda KAN.

RESTAURÁTORSKÝ PRŮZKUM OBRAZU VIDĚNÍ SV. IGNÁCE

Pokud jste si všimli prázdného rámu na místě obrazu sv. Ignáce v závěru severní lodi, pak vězte, že bude až do května tohoto roku v nejlepších rukou na restaurátorském pracovišti Akademie výtvarných umění pod dohledem Dr. Adama Pokorného.

Podrobí se tam pečlivému průzkumu, který inicioval Dr. Filip Srovnal, a který pomůže osvětlit jeho historii. Jak píše F. Srovnal: „Pokud se skutečně jedná o obraz darovaný kostelu papežským nunciem Spinellim roku 1603 (jak se píše v pramenech), tak jde o jeden z nejstarších dochovaných velkoformátových zobrazení sv. Ignáce vůbec. Grafiky s podobou sv. Ignáce začaly vznikat až v devadesátých letech 16. století a velká malířská zobrazení pochází až na několik málo výjimek z doby kolem roku 1609, kdy byl Ignác blahorečený.

Vedle Aachenova *Zvěstování* (nyní v Národní galerii) jde o jediný obraz z vybavení kostela,

kteří přečkal stavovské povstání. Ne však bez citelných ztrát.

Čistě vizuální prohlídka obrazu dokládá celou řadu poškození a následných oprav. To, že šlo o ikonoklasticky motivované poničení obrazu, dokládá pak nově zjištěný, těžko čitelný nápis „R(enovatum) 1621“.

V rámci letošní postní intervence jsme požádali fotografa Ivana Pinkavu, aby dočasně uprázdněné místo po obrazu tvořivě využil.

„JDI A OPRAV MŮJ DŮM“ – SBÍRKOVÁ KAMPAŇ NA OPRAVU PRŮČELÍ KOSTELA NEJSV. SALVÁTORA

Lešení na průčelí našeho kostela indikuje, že byly zahájeny první z plánovaných oprav, rekonstrukcí a restaurátorských zásahů. Již v roce 2014 jsme si nechali zpracovat odborný průzkum a památková stanoviska ke stavu průčelí kostela, které bylo naposledy kompletně opraveno (včetně kopií Bendlových soch) v roce 1995 a je vystaveno extrémní zátěži v blízkosti řeky Vltavy a řeky automobilové. Tehdy plánované změny ve vlastnictví kostela, který nyní již patří farnosti, způsobily několikaletá zdržení a od té doby se stav průčelí prudce zhoršil, což doložil i nedávný průzkum přímo z lešení.

Bude nutné opravit hydroizolaci balkonu/portiku, kterou zatéká do konstrukce a dochází k destrukci původní raně barokní štukové výzdoby. Taktéž štuková výzdoba tympanonu, pocházející ze stejné doby, je silně poničena zatékáním a povětrnostními vlivy.

V současné době jsou nad chodníkem instalována ochranná pletiva proti padání omítky a v tympanonu a kolem sochy Panny Marie byly nově osazeny sítě proti holubům.

Opravy si vyžádají v průběhu příštích dvou až tří let větší investici. Souběžně s podanými žádostmi o spolufinancování na hl. město Prahu, Ministerstvo kultury i MČ Prahy 1 si tedy dovoluujeme požádat o pomoc i naše farníky a vyhlásit sbírku na opravu průčelí kostela Nejsvětějšího Salvátora.

Pro účely této sbírky je též možno jako v minulosti přispívat přímo na farní účet 1933882329/0800 (Česká spořitelna), tentokrát pod variabilním symbolem 2025.

Děkujeme všem, kdo nám pomáhají.

DĚKUJEME VÁM

Rádi bychom poděkovali těm, kteří svou štědrostí podpořili naši farnost v akademickém roce 2023/2024, a to jak v aktivitách obecně (bohoslužby, provoz, pastorece a další), tak v jednotlivých projektech. I díky vám jsme schopni zajistit a podpořit veškerou pastorační činnost, zaplatit účty a zároveň vytvářet i fondy pro nezbytné opravy a rekonstrukce, které nás čekají. V tuto chvíli je to zejména neutěšený stav průčelí kostela, na jehož opravu usilujeme o dotace.

PODPOŘTE NÁS

Na webových stránkách v sekci Podpořte nás naleznete v zatím stále ještě předposlední výroční zprávě podrobnější informace k našemu hospodaření i přehledu pastorece. Výroční zpráva za akademický rok 2023/2024 bude v dohledné době zveřejněna na webu.

NEDĚLNÍ SBÍRKY V KOSTELE

Jsou určeny primárně na provoz farnosti (výplaty, elektřina, bohoslužebné potřeby, údržba, úklid, provoz), vyjma deseti asigovaných sbírek na charitativní, školské a pastorační programy arcidiecéze. Sbírkový Fond sv. Vojtěcha, určený na podporu platů duchovních, nahradil systém Donátor, do kterého je možné na platy duchovních přispívat individuálně.

DARY

Příspěvek farnosti na provoz a aktivity můžete na účet: 1933882329/0800 u České spořitelny, pod variabilním symbolem 1111.

Nebo prostřednictvím platformy DARUJME.CZ z našich webových stránek: farnostsalvator.cz/podporte-nas. Vaše dary si můžete odečíst dle zákona ze základu daně. Rádi vám vystavíme potvrzení. Na webových stránkách také najdete případný aktuální projekt, který je možné podpořit.

SBÍRKA NA OPRAVU PRŮČELÍ KOSTELA – VARIABILNÍ SYMBOL 2025

JAK POMÁHAT NEFINANČNĚ?

Dobrovolnickými aktivitami – v rámci mše sv. například nesením darů či vybíráním sbírky, mimo mši třeba s obcerstvením při zahájení a zakončení akademického roku, o Vánocích se zdobením stromů, patnáct dobrovolníků je potřeba během Noci kostelů, též jako služba v knihovně. Zájemci nechtě se hlásí na farním e-mailu: info@farnostsalvator.cz. Děkujeme za vaši pomoc!

PRAVIDELNÉ FARNÍ AKTIVITY

KURZ ZÁKLADŮ VÍRY 2023–2025

Kurz přípravy dospělých ke křtu a biřmování se blíží do finále. V neděli 9. března vstoupí katechumeni obřadem tzv. vyvolení mezi čekatele křtu, nebo ještě lépe mezi vyvolené ke křtu. Všechny čeká ještě 4. řada víkendových setkání, která bude zaměřena na ztišení a modlitbu. Víkendy Kurzu doprovází tým ve složení Tomáš Halík, Martin Staněk a Petr Hruška SJ, který doplňují sestry z Karmelu Edith Steinové a s. Simeona z Congregatio Jesu. Tzv. rychlé biřmovance čekají také tři sobotní nebo nedělní duchovní setkání s Adélou a Petrem Muchovými. Na křest se těšíme při Velikonoční vigílii v sobotu 19. dubna. Ještě předtím, na Zelený čtvrtek, proběhne obřad vstupu do katolické církve pro ty, kdo byli pokřtěni v jiných církvích, a k eucharistickému stolu přistoupí poprvé ti z biřmovanců, kdo k přijímání dosud nechodili. Samotné biřmování těch, kteří byli pokřtěni již v dětství, se bude konat v neděli 4. května ve 14 hodin. Biřmovat bude Mons. Václav Malý, pomocný biskup pražský.

Již čtvrtým rokem se též věnujeme absolventům Kurzu základy víry z minulých let, tedy tzv. alumnům, a to jednak v každoročních prodloužených víkendových setkáních (to letošní se koná od čtvrtka do neděle 12.–15. června), ale též i prostřednictvím každotýdenních setkávání absolventů posledního ročníku. O setkávání s lectio divina a rozlišováním se starají s. Simeona CJ a s. Marie Francesca CSTF. Jednou měsíčně se také v naší kryptě setkávají alumni napříč ročníky.

SPOLEČENSTVÍ ABSOLVENTŮ KURZU ZÁKLADŮ VÍRY – středa 12. března v 18.00

Každou první středu v měsíci od 18.00 do 19.30 se v kryptě schází proměnlivá komorní skupina lidí ze všech ročníků Kurzu základů víry (KZV).

První část setkání věnujeme reflexi krátkého duchovního textu. V druhé části debatujeme nad konkrétním tématem z našeho života ve víře – v rodině, ve společnosti, v práci. Setkávání umožňuje nám – lidem rozdílného věku, profesí a v různých životních situacích – sdílet naši běžnou duchovní praxi, všednodenní kroky naší víry. Společenství je prostor, kam můžeme brát svá tápání, pochyby i objevy a vděčnost. Vítán je každý absolvent KZV, tedy z kteréhokoliv ročníku kurzu. Chcete-li přijít, napište si o text a téma debaty příštího setkání Haně Šimkové.

Kontakt: Hana Šimková, simkovaha@gmail.com.

SALVÁTORSKÁ SCHOLA

Salvátorská schola působí v našem kostele od podzimu 1990 a pravidelně doprovází úterní bohoslužby, pořádá benefiční koncerty a příležitostně vystupuje také mimo domovskou farnost. Zpívá duchovní hudbu od středověku po současnost, včetně skladeb vlastních autorů. Ke společným zkouškám se letos schází každé úterý od 17.30 v prostorách Národní knihovny, během celého roku zkouší v pravidelných cyklech vždy nový repertoár k danému období. Sbormistryní scholy je Josefína Šišáková, pomocným sbormistrem Filip Rajnoch.

Kontakty: Josefína Šišáková, josefina.sisakova@gmail.com, 604 426 055; Filip Rajnoch, filip.rajnoch@gmail.com, 774 219 243.

SALVÁTORSKÁ KNIHOVNA

Farní knihovna obsahuje přes tisíc svazků, mezi nimi i soubor knih „salvátorských“ autorů Tomáše Halíka a Marka Orko Váchy. Mezi její poklady dále patří publikace z devadesátých let, které už jinde neseženete. Děkujeme našim knihovnicím za jejich obětavou službu. Prosíme také o včasné vrácení vypůjčených knih.

Výpůjční doba: úterý 17.30–18.00, 19.00–19.30.

MODLITBA A MEDITACE

TICHÁ MEDITACE S KARMELITKAMI

Celý akademický rok se každé úterý konají pravidelná setkání v kryptě kostela Nejsvětějšího Salvátora, které vedou sestry z Karmelu Edith Steinové. Začátek v 19.10 (po skončení mše). Na programu jsou dvě sezení tiché meditace po 25 minutách, mezitím meditační chůze. Jde o otevřenou skupinu, všichni jsou zváni. Kontakt pro uvedení do meditace: karmelitky@gmail.com.

CENTERING PRAYER – MODLITBA SOUHLASU

Každý čtvrtek probíhá v salvátorské kryptě od 16.30 do 18.00 kontemplativní modlitba v pojetí trapistického mnicha Thomase Keatinga, označovaná jako centering prayer (modlitba souhlasu). Podle její propagátorky v Čechách, s. Teresie Viery Hašanové jde v tomto typu křesťanské meditace především o vycentrování, návrat do vlastního středu, v němž přebývá Bůh. V češtině vyšly k tématu například tyto knihy: *Pozvání k lásce a Otevřená mysl, otevřené srdce* (Thomas Keating) nebo *Srdce kontemplativní modlitby* (Cynthia Bourgeault). Do metody modlitby uvádí s. Teresie Hašanová. Modlitbu doprovází Jarka Juillet.

Kontakt: centeringprayerpraha@gmail.com.

PÁTEČNÍ RANNÍ CHVÁLY U SALVÁTORA (CONVENTUS CHORALIS)

Každý pátek se v 7.00 u Nejsvětějšího Salvátora schází malé, proměnlivé společenství k chorální modlitbě ranních chval. Její těžiště spočívá v latinsky zpívaných žalmech. Po skončení (zhruba v 8.00) vždy následuje společná snídaně. Vhodné pro úplné začátečníky. Možno přijít bez předchozího ohlášení. Vstup zadním vchodem přes sakristii z průchodu do Klementina.

Kontakt: Filip Srovnal, filipsrovnal@gmail.com, 603 323 591

VYSOKOŠKOLSKÉ KATOLICKÉ HNUTÍ (VKH)

Vysokoškolské katolické hnutí Praha (VKH) je společenstvím vysokoškolských studentů, ale též absolventů a lidí s akademickým prostředím jakkoli spojených. Cílem společenství je poskytnout studentům zázemí během jejich studia a nabídnout jim prostor pro duchovní růst, navazování přátelství, vzdělávání a smysluplné využití volného času. VKH sídlí v jezuitské rezidenci v Ječné 2 u kostela sv. Ignáce na Karlově náměstí, kde se konají také pravidelné studentské mše ve středu od 19.00. Kaplanem VKH je P. Petr Hruška SJ, duchovní doprovázení zajišťuje také s. Simeona CJ.

po	18.00	Adorace s chválami. Jednou měsíčně, tentokrát 17. března.
	19.00	Pondělní vysokoškolský klub (PoVyK). Jednou měsíčně.
út	18.00	Úterní Společenství (ÚteS), každý týden.
	18.30	Tančírna v Družinské.
st	07.00	Ranní modlitba s Písmem.
	17.30	Svátost smíření nebo duchovní rozhovor, každý týden. P. Petr Hruška (místnost 71), s. Simeona (místnost u vrátnice).
	19.00	Studentská mše svatá, každý týden, kostel sv. Ignáce.
	20.00	PostřeH.
čt	18.00	Herní večer.
	19.00	Sportování s Lazarem.
pá	16.30	Lezení s VKH.
so	celý den	Chodíme s jezuitu. Jednou měsíčně, tentokrát 15. března.

POSTNÍ DUCHOVNÍ DOPROVÁZENÍ

Nabízíme postní duchovní doprovázení v modlitbě. K dispozici máme tým doprovázejících, kteří jsou připraveni jednotlivcům věnovat svůj čas během postu. Každý den si vyhradíte čas na osobní modlitbu, jednou týdně pak proběhne setkání s daným doprovázejícím, během něhož bude prostor pro reflexi zkušenosti modlitby.

KŘÍŽOVÉ CESTY NA PETŘÍNĚ – každý pátek v postní době

Jako tradičně nás v postní době čekají křížové cesty, doprovázené pražskými vysokoškolskými společenstvími. Sraz každý postní pátek v 6.30 na stanici Pohořelec. Následuje křížová cesta na Petříně a snídaně z vlastních zásob na Fortně / na Loretě.

BROUCI V HLAVĚ ANEB V PASTI AUTOMATICKÝCH MYŠLENEK A ÚZKOSTÍ POVYK – pondělí 10. března v 19.00

Hlavou nám běží hodně myšlenek – některé jsou pro náš život užitečné a jiné v nás naopak roztácejí kolotoč obav a katastrofických scénářů. Strach z toho, že selžeme, uděláme chybu, klesneme v očích druhých; cítíme se bezradní a svázáni úzkostí. Nejsme však bezmocní.

V této přednášce budeme mít možnost nejen poznat různé tváře úzkosti, ale také si budeme na vlastní kůži moci vyzkoušet techniky, které nám mohou pomoci se s ní lépe vyrovnat. Dozvíme se nejen o tom, jak úzkostné myšlenky vznikají, ale i to, proč řada rad nefunguje. Tématem nás provede psycholožka Mirka Veselková.

Více informací k těmto a dalším aktivitám najdete na internetových stránkách a sociálních sítích VKH Praha.

KOLÍNSKÝ KLÁŠTER – CENTRUM SPIRITUALITY A DUCHOVNÍCH CVIČENÍ

Kolínský klášter je místo pro ty, kdo hledají prostor pro ztišení a chtějí vyvinout vážné úsilí v rozvoji svého duchovního života. Nachází se na adrese Kutnohorská 26, Kolín.

MIMOŘÁDNÉ KURZY:

KZV Alumní, 12. 6. – 15. 6. 2025

čtvrtek 18:00 až neděle 15:00 (3 dny)

Toto setkání je věnováno účastníkům všech předchozích ročníků Kurzu základu víry (KZV). Nabídne podněty k meditaci, prostor pro skupinovou interakci a mini výlet po okolí. Kurz nebude probíhat v naprostém mlčení.

Doprovázejí Tomáš Halík a Martin Staněk.

Ceny kurzu: lůžko na třílůžkovém pokoji 3000 Kč, na dvoulůžkovém 4500 Kč, na jednolůžkovém pokoji 5790 Kč. K dispozici jsou všechny typy ubytování.

ŘÁDNÉ KURZY:

Kontemplace a zvuk, 6. 3. – 9. 3. 2025

úroveň A, čtvrtek 18:00 až neděle 15:00 (3 dny)

Tento kurz má za cíl prohloubit kontemplativní zkušenost skrze práci s tichem a vnitřní pozorností k tónům a zvukům. Budeme odkládat všechny zkušenosti s hudbou, abychom je našli jinak. Program bude z velké většiny tvořen tichou meditací a mlčením. Dále budeme rozeznávat jednoduché hudební nástroje, hledat svůj tón, skupina bude mít možnost se vnímat přes hudbu, která bude společně vytvářena. Bude k dispozici velké množství různých hudebních nástrojů se specifickým a kvalitním zvukem, které jsou velmi intuitivně ovladatelné. Pro účast není nutné hudební nadání ani aktivní muzikální zkušenosti. Bude nabídnuta možnost osobních rozhovorů.

Doprovázejí Pavel Pola OCD a muzikoterapeutka Jana Fojtíčková.

Ceny kurzu: lůžko na třílůžkovém pokoji 3000 Kč, na dvoulůžkovém 4500 Kč, na jednolůžkovém pokoji 5790 Kč. K dispozici jsou všechny typy ubytování.

Postní kontemplace, 10. 4. – 13. 4. 2025

úroveň A, čtvrtek 18:00 až neděle 15:00 (3 dny)

Kurz nabízí praktické uvedení do kontemplativní modlitby. Je vhodný především pro začátečníky, kteří potřebují získat základní zkušenost s praxí kontemplativní modlitby. Zkušenějším poskytne čas a prostor pro to, aby dál prohloubili svou duchovní cestu. Základní kameny programu tvoří

společná kontemplativní modlitba, pobyt v přírodě, jednoduchá fyzická práce, osobní rozhovor s doprovázejícím. Během exercicií se zachovává mlčení.

Doprovází: s. Denisa Červenková CSTF a jáhni Miloš Hrdý a Jan Hála

Ceny kurzu: lůžko na třílůžkovém pokoji 3000 Kč, na dvoulůžkovém 4500 Kč, na jednolůžkovém pokoji 5790 Kč. K dispozici jsou již POUZE dvoulůžkové a třílůžkové pokoje.

Velikonoční triduum s meditacemi a obřady v ekumenickém duchu, 16. 4. – 20. 4. 2025

úroveň B, středa 18:00 až neděle 15:00 (4 dny)

Společné slavení Velikonoc inspirované praxí ekumenických komunit Grandchamps, Archa a Bose. Začíná se společně ve čtvrtek dopoledne přípravou hodů Beránka. Čtvrteční slavnost bude zahrnovat prvky sederové večeře, umývání nohou a slavení eucharistie. Po ní vstoupíme společně do ticha, ke kontemplaci, křížové cestě, pašijím, velkopátečním obřadům. Na Bílou sobotu bude vigilie a ekumenická obnova křtu.

Doprovázejí Ivana Noble, Tim Noble a Petr Havlíček SJ.

Ceny kurzu: lůžko na třílůžkovém pokoji 3600 Kč, na dvoulůžkovém 5300 Kč, na jednolůžkovém 7100 Kč. K dispozici jsou všechny typy ubytování.

Filmové exercicie, 30. 4. – 4. 5. 2025

úroveň A, středa 18:00 až neděle 15:00 (4 dny)

Kurz vychází z klasických ignaciánských exercicií. Podnětem k osobní meditaci jsou vybrané filmy a interakce s naším nitrem. Kurz probíhá v tichu s možností individuálního doprovázení.

Doprovázejí Jan Regner SJ a Eva Hrubá.

Ceny kurzu: lůžko na třílůžkovém pokoji 3600 Kč, na dvoulůžkovém 5300 Kč, na jednolůžkovém 7100 Kč. K dispozici jsou již POUZE dvoulůžkové a třílůžkové pokoje.

Z březnových a dubnových kurzů jsme vybrali pouze ty, na nichž jsou ještě volná místa.

Více informací k těmto a dalším kurzům najdete na stránkách Kolínského kláštera.

KARMELO EDITH STEINOVÉ

Karmel Edith Steinové je společenství sester karmelitek žijící kontemplativně apoštolským způsobem, který je otevřen těm, kdo chtějí sdílet některé jeho dimenze podle svých možností a životního zaměření. Karmel se nachází na Jinonické 22 v Praze 5 – Košířích. Městskou hromadnou dopravou se na Karmel lze dostat tramvají č. 6, 9, 10 směr Motol. Vystoupí se na zastávce Klamovka, první ulice vlevo je Jinonická a za pět minut chůze jste u domu č. 22. Pro více informací o sestřích navštivte stránky cestanahoru.org. Kontakt pro zájemce o akce karmelitek: karmelitky@gmail.com.

po	19.00	Mše svatá + agapé Předseda Libor Ovečka SDB, Petr Havlíček SJ, Jaroslav Suroviak OCD, Matěj Jirsa a další. Po mši je možné zůstat na čaj, kávu, drobné pohoštění podle liturgické doby, momentálních možností domu či štědrosti příchozích.
	20.00	Dialogy (u) karmelitek Některé pondělky jsou zpestřeny návštěvou zajímavých osobností, které s námi zůstávají po mši na drobné pohoštění a neformální setkání.
út	19.10–20.10	Tichá meditace v salvátorské kryptě Prostor a příležitost ke společné meditaci v tichu pro ty, kdo vědí, co si s tichem počít.
so	9.30–14.00	Spiritualita Karmelu – Spojuje nás zájem o karmelitánskou spiritualitu a kontemplaci. Společně se budeme věnovat tiché modlitbě a číst texty karmelských svatých, setkání zakončíme obědem. Pokud se chcete zúčastnit, přihlaste se na karmelitky@gmail.com, v předmětu uveďte „Spiritualita Karmelu“. Setkání se koná 15. března.

JAN OD KRÍŽE: ŽIVÝ PLAMEN LÁSKY – pondělí 24. března ve 20.00

Cyklus Večery četby z duchovních klasiků.

BOHOSLUŽBY A DUCHOVNÍ SERVIS

neděle	14.00, 20.00	Mše sv.
úterý	16.30–18.00	Duchovní rozhovor (jáhen Elva Frouz – krypta). Jednou za 14 dní.
	17.15–17.45	Duchovní pohotovost (P. Petr Hruška SJ – věž).
	18.00	Mše sv.
čtvrtek	19.00–21.00	Adorace s možností svátosti smíření nebo duchovního rozhovoru. (Přítomnost kněží aktualizována na webových stránkách – vchod sakristií.)

PRAVIDELNÝ TÝDENNÍ PROGRAM

úterý	17.30–18.00 19.00–19.30	Výpůjční doba salvátorské knihovny.
	17.30–19.30	Zkouška scholy – klementinská zkušebna.
	19.00	Kurz základů víry – sakristie.
	19.10–20.10	Tichá meditace v kryptě – sestry karmelitky.
čtvrtek	16.30–18.00	Centering Prayer (modlitba souhlasu) v kryptě. Meditaci podle T. Keatinga vede Jarka Juilet.
pátek	7.00–8.30	Chorální ranní chvály – Filip Srovnal a přátelé.

Z BŘEZNOVÉHO PROGRAMU

středa 5. 3.	19.00	Popeleční středa – mše sv. s udílením popelce. Celebruje Mons. Tomáš Halík.
	20.00	Popelec umělců. Uvedení postní intervence Ivana Pinkavy Noční práce. Promluví Ivan Pinkava a kurátor intervence Norbert Schmidt.
neděle 9. 3.	14.00	Mše sv. – celebruje P. Petr Hruška SJ.
	20.00	Mše sv. se vstupem katechumenů mezi čekatele křtu. Celebruje Mons. Tomáš Halík.
pondělí 10. 3.	19.00	Film a spiritualita: <i>Opravdová bolest (J. Eisenberg, 2024)</i>. Uvádí Lukáš Jirsa ve velkém sále Městské knihovny.
úterý 11. 3.	18.00	Mše sv. s rozjímáním, adorací a zpěvy z Taizé. Celebruje P. Petr Hruška. Doprovodí Salvátorská schola.
středa 12. 3.	18.00	Společenství absolventů Kurzu základů víry. Koordinuje Hana Šimková.
neděle 16. 3.	21.00	Komentovaná prohlídka oltářů sv. Ignáce z Loyoly a sv. Františka Xaverského s historiky umění Petrou Oulíkovou a Filipem Srovnalem
neděle 23. 3.	14.00	Mše sv. se sbírkou na mládež. Celebruje Mons. Tomáš Halík.
	20.00	Mše sv. – celebruje P. Petr Hruška SJ.
pátek 28. 3.		Víkend Kurzu základů víry. Doprovázejí T. Halík, M. Staněk a s. Simeona CJ.

VÝHLED NA DUBEN – VELIKONOCE 2025

Sváteční obřady povede Mons. Tomáš Halík.

neděle 6. 4.	21.00	Komentovaná prohlídka postní intervence Ivana Pinkavy Noční práce s autorem.
neděle 13. 4.		Květná neděle.
úterý 15. 4.	17.00	Předvelikonoční zpovídání. (Mons. Tomáš Halík, P. Petr Hruška SJ, P. Petr Havlíček SJ).
	18.00	Mše sv. – celebruje Mons. Tomáš Halík.
čtvrtek 17. 4.	18.00	Mše sv. na památku Večeře Páně.
	19.30	Adorace v Getsemane.
pátek 18. 4.	18.00	Velký pátek – Velkopáteční obřady.
	19.30	Velkopáteční oratorium. A. Stradella: <i>Esule dalle Sfere. Cantata per l'anime del Purgatorio</i> . Řídí Robert Hugo.
sobota 19. 4.	21.00	Bílá sobota – Vigilie se křty dospělých.
neděle 20. 4.		Velikonoční neděle.

Salvatore. Měsíčník. Redakce: Martin Staněk, Kateřina Černá. Korektury: Barbora Petřů. Grafika: Eva Hradiláková. Dáno do tisku: 28. 2. 2025. Tisk: Rychlotisk, Jungmannova 3, Praha 1. Náklad 400 ks. Zdarma. Kontakt: Křižovnické nám. 4, Praha 1, 110 00. Tel.: 222 221 339, e-mail: info@farnostsalvator.cz, www.farnostsalvator.cz, č. ú. 193882329/0800 Česká spořitelna, a. s., © 2025.